

Stockholms
stad

Högalidsskolans plan mot diskriminering, trakasserier, kränkande behandling och för likabehandling 2020

Innehåll

Inledning.....	2
Grunduppgifter	3
Vår vision	3
Årshjul för arbetet med planen mot diskriminering, trakasserier, kränkande behandling och för likabehandling	4
Utvärdering av förra årets plan.....	5
Mål för 2020.....	5
Kort om skolans trygghetsarbete.....	6
Främjande insatser.....	7
Förebyggande arbete	10
Åtgärdande insatser – rutiner mot diskriminering, trakasserier, mobbning och kränkande behandling	12
Begrepp/definitioner.....	15
Diskrimineringsgrunderna.....	16
Personal som elever och föräldrar kan vända sig till	19

Inledning

Arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och för likabehandling regleras i två regelverk:

- Diskrimineringslagen (3 kap. 16§)
- Skollagen (6 kap. 8§)

Från och med den 1 januari 2017 gäller nya regler om aktiva åtgärder mot diskriminering. De nya reglerna gäller för förskolan, skolan och annan verksamhet som regleras i skollagen och finns i diskrimineringslagen. Skollagens regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling har inte ändrats

Reglerna om aktiva åtgärder mot diskriminering finns i 3 kapitlet diskrimineringslagen. För förskolan, skolan och annan verksamhet som regleras i skollagen är en av nyheterna i diskrimineringslagen att skyldigheten att arbeta med aktiva åtgärder har utvidgats till att omfatta alla diskrimineringsgrunder. Arbetet med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter ska omfatta diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Nytt är också en skyldighet att genomföra arbetet med aktiva åtgärder enligt ett övergripande ramverk. Det har också införts en skyldighet att ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Kravet på en likabehandlingsplan har ersatts med ett allmänt krav på skriftlig dokumentation.

Varje skola ska ha en skriftlig plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Högalidsskolan har valt att ha kvar planen mot diskriminering och kränkande behandling och för likabehandling som ett dokument att redovisa för skolans trygghetsarbete.

Lagarnas syfte är att förtydliga skolans ansvar när det gäller att garantera alla barns och elevers trygghet i skolan. Det innebär att diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, ålder och könsöverskridande identitet eller uttryck förbjuds i förskoleverksamhet, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och gymnasieskola samt vuxenutbildningen. Diskrimineringen är förbjuden oberoende av diskriminerande avsikt eller om det är fråga om direkt eller indirekt diskriminering. Lagen innebär också att barn och elever får ett lagligt skydd mot annan kränkande behandling. Skadestånd kan utdömas om inte skolan kan påvisa att den fullgjort sitt uppdrag.

Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar inom skolan främja jämställdhet mellan könen samt aktivt motverka alla former av kränkande behandling som mobbning och rasistiska beteenden. Vi har valt att inkludera både likabehandlingsplan (enligt diskrimineringslagen) och en plan mot kränkande behandling (enligt skollagen) i detta dokument.

Se sidorna 18–20 för definitioner av begrepp.

Barn och elevers rättigheter

Enligt FN: Barnkonvention har alla barn samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras. *Artikel 2*

Barnets bästa ska alltid komma i främsta rummet. *Artikel 3*

Barn har rätt att uttrycka sin mening i alla frågor som berör dem. *Artikel 12*

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleklass

Fritidshem

Grundskola 1–9, FBK (förberedelseklass) och CSI (särskilda undervisningsgrupper)

Ansvariga för planen

Trygghetsgruppen i samarbete med skolledning.

Vår vision

På Högalidsskolan får jag vara den jag är och du får vara den du är så att alla kan vara trygga.

Planen gäller från

2020-01-01

Planen gäller till

2020-12-31

Elevernas delaktighet

Elever svarar på frågor kring upplevelse av trygghet på Högalidsskolan i en trygghetsbarometer varje månad som Trygghetsgruppen har utformat i samråd med tidigare Trivselråd (Trivselrådet är vilande läsår 19/20).

Eleverna får ta del av planen mot diskriminering och kränkande behandling och för likabehandling, genom diskussioner i mentorsgrupper samt även i rådsverksamheten. Med rådsverksamheten menas de råd som förnärvarande finns på skolan representerade av elever dvs. Elevrådet, Matrådet, Skyddsombuden och Trivselrådet.

Eleverna skriver under skolans ordningsregler tillsammans med vårdnadshavare. Diskussion i mentors/klassrådsgrupper förs kring innehåll och betydelse av ordningsreglerna anpassat för respektive stadium.

Vårdnadshavarnas delaktighet

I föräldraforum (mötesforum med föräldrarepresentanter, lärare och skolledning från respektive arbetsenhet) kommer denna plan mot diskriminering och kränkande behandling och för likabehandling (LBP) att presenteras. Vidare kommer LBP att informeras om vid föräldramöten i alla årskurser. Alla vårdnadshavare informeras om Diskrimineringslag och Skollag via brev från rektor. Vårdnadshavare tar del av skolans ordningsregler.

Personalens delaktighet

I trygghetsgruppen (organisation för denna presenteras nedan) finns personal representerad från skolans olika stadier, elevhälsan och skolledningen. Gruppen ansvarar för att trygghetsbarometern genomförs samt analyserar, sammanställer och presenterar resultat för samtliga medarbetare på skolan. Enkäten bidrar till att kartlägga elevernas upplevelse av den psykosociala och fysiska tryggheten respektive otryggheten på skolan.

I respektive arbetslag föreslås främjande och förebyggande åtgärder för respektive årskurs.

Förankring av planen

Planen mot diskriminering och kränkande behandling och för likabehandling finns på skolans hemsida och är därigenom tillgänglig för alla.

Den presenteras för vårdnadshavare på föräldramöten och föräldraforum.

Planen förankras i arbetslagen på arbetsplatsträffar och i samverkan.

Under mentorsråd/klassråd förankras planen mot diskriminering och kränkande behandling och för likabehandling hos eleverna.

All pedagogisk personal är ansvarig för att löpande diskussioner förs i elevgrupperna som rör det övergripande trygghetsarbetet. Detta sker dels via mentorskapet under mentorstid samt löpande i undervisningen.

Trygghetsarbetet på Högalidsskolan ska genomsyra all verksamhet och all personal på skolan och detta dokument skall ses som styrande i det dagliga mötet med våra elever.

Årshjul för arbetet med planen mot diskriminering, trakasserier, kränkande behandling och för likabehandling

(i årshjulet förkortat till Likabehandlingsplanen)

Återkoppling från månatlig Trygghetsbarometer sker löpande till arbetslag och elever.

2020

Januari

- Likabehandlingsplanen presenteras för skolans personal
- Trygghetsgruppen samlas en heldag för introduktion och planering av trygghetsarbetet
- Presentation av trygghetsarbete och trygghetsgruppen för personal

Februari

- Presentation av trygghetsarbete och trygghetsgruppen för Föräldraforum Högalid

Januari – juni

- Trygghetsårshjulet genomförs
- Förfrågan om deltagande i Trygghetsgruppen läsåret 2020/2021 ställs till personalen av skolledningen i samband med planering av tjänster kommande läsår

Augusti – september

- Presentation av trygghetsarbete och trygghetsgruppen för personal
- Likabehandlingsplanen presenteras för skolans personal
- Likabehandlingsplanen är en del av systematiska kvalitetsarbetet.
- Trygghetsgruppen samlas en heldag för introduktion och planering av trygghetsarbetet i början av september
- Trygghetsårshjulet genomförs

Oktober

- Temavecka med grund i begreppet värdegrund genomförs i alla årskurser.

November

- Trygghetsgruppen utvärderar resultatet av de löpande enkäterna.

- Resultatet av utvärderingen presenteras och diskuteras med elevrådets styrelse tillsammans med rektor Emil Kilsäter.
- Trygghetsgruppen utvärderar Likabehandlingsplanen samt sätter upp mål för kommande läsår.
- Trygghetsgruppen reviderar och uppdaterar Likabehandlingsplanen v.44.

Utvärdering av förra årets plan

Resultatet av trygghetsenkäten 2019

2019 genomfördes ingen trygghetsenkät. Vi kan därför inte genomföra utvärdering och analys med utgångspunkt i Trygghetsenkäten. Vi kan få en bild av elevernas upplevda trygghet december 2019 genom att se på resultatet av den trygghetsbarometern som genomfördes då. Alla elever har fått svara på samma enkät.

Nedan presenteras en kort sammanfattning av Trygghetsbarometerens resultat med utgångspunkt i målen i planen för 2019.

Mål 1: Öka upplevelsen av vuxna som finns tillgängliga, är uppmärksamma och aktiva i att hindra kränkande behandling av elever.

Utvärdering: Av de elever som svarade på enkäten svarar 90 % positivt på frågan “Finns det någon vuxen på skolan som du kan få hjälp av om något har hänt?”. Det är en stor andel som svarar positivt och det anknyter väl till skolans vision “Alla barn är allas barn”. Vi bedömer att arbetet har varit framgångsrikt, men att det måste fortsätta.

Mål 2: Minska antalet elever som blir utsatta och utsätter andra för kränkande behandling och mobbning.

Utvärdering: På frågan “Har du märkt av mobbning av elever på Högalidsskolan?” svarar 32 % ja. Det är en anmärkningsvärt hög siffra. Vi behöver följa upp den på flera nivåer i verksamheten. Framst det främjande och förebyggande arbetet måste utvecklas. Vi hoppas att “Trygghetsårshjulet” som har implementerats höstterminen 2019 ska leda till ett mer aktivt främjande och förebyggande arbete som ska minska antalet som upplever kränkningar och mobbning.

Mål 3: Minska antalet som upplever att de har märkt av mobbning och kränkningar på internet/sociala medier. Detta gäller främst högstadiet men även på mellanstadiet.

Utvärdering: På frågan “Har du märkt av kränkningar på sociala medier / Internet?” svarar 22 % ja. Kränkningar på sociala medier / Internet är en utmanande situation att lösa. Eftersom det pågår dygnet runt. Även här bedömer vi att “Trygghetsårshjulet” ska ge en positiv effekt.

Sammanfattning: Trots att eleverna upplever att det finns vuxna tillgängliga är siffran för elever som har märkt av mobbning på Högalidsskolan hög. Vi har en utmaning att möta denna situation, men vi har stora förväntningar på att det kontinuerliga främjande och förebyggande arbetet kring trygghet som “Trygghetsårshjulet” innebär ska ge resultat.

Mål för 2020

Med utgångspunkt i trygghetsgruppens arbete med trygghetsärenden, samtal med elever på mentorstid, ärenden som hanterats av Elevhälsoteamet de två genomförda

“Trygghetsbarometrarna” (oktober och december) har vi beslutat nedanstående mål för trygghetsarbetet 2020.

1. Medvetandegöra för elever vad trakasserier utifrån de sju diskrimineringsgrunderna är samt vad kränkande behandling innebär anpassat till åldersgruppen. *Detta arbete genomförs utifrån ett Trygghetsårshjul med månatliga enkätmätningar och efterföljande aktivitet på mentorstiden.*
2. Öka andelen elever som svarar ja på frågan i trygghetsbarometern “Finns det någon vuxen på skolan som du kan få hjälp av om något har hänt?”
3. Minska andelen elever som blir utsatta och utsätter andra för kränkande behandling och mobbning i jämförelse med föregående år.
4. Öka andelen elever som svarar nej på frågan i trygghetsbarometern:” Har du märkt av kränkningar på sociala medier?”
5. Öka andelen elever som svarar nej på frågan i trygghetsbarometern: “Att flesta kränkningarna sker på rasten.”

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Årets plan ska utvärderas senast
November 2020

- Vi genomför en (löpande enkätundersökning på mentorstid) för alla elever. Trygghetsgruppen ansvarar för enkätens utformning. Resultatet presenteras och analyseras i arbetslag, mentorsgrupp, trygghetsgrupp, EHT, ledningsgrupp och elevrådet.

Kort om skolans trygghetsarbete

Det centrala i skolans trygghetsarbete är den dagliga undervisningen i klassrummet. Trygghetsarbetet pågår kontinuerligt. Det är det dagliga arbetet i klassrummet som ger resultat och trygghetsarbetet ska genomsyra all undervisning och all verksamhet utifrån värdegrundsuppdraget (Lgr 11).

På Högalidsskolan finns en trygghetsgrupp. Trygghetsgruppens medlemmar består av personal från elevhälsan samt lärarrepresentanter från låg, mellan- och högstadiet. Gruppen kartlägger respektive verksamhets trygghetsfrågor. Gruppen strävar efter att det förebyggande trygghetsarbetet ska prägla gruppens möten. Trygghetsgruppen träffas regelbundet varannan vecka. Trygghetsfrågor tas även upp på varje EHT-möte. Personalen i arbetslagen får relevant information. Representanter från skolledning ingår också i trygghetsgruppen, vilket gör att information, beslut och kännedom i elevärenden som rör tryggheten på skolan, snabbt når ledningsgruppen.

Hälsosamtal med skolsköterska

Varje hösttermin har skolsköterskan hälsosamtal med åk 4 samt samtal med åk 8 under läsåret.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Trygghetsgruppen i samarbete med skolledning.

Främjande insatser

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och kan utvecklas. Insatserna består av organisatoriska insatser, obligatoriska insatser som ska genomföras i verksamheten och frivilliga insatser.

Organisatoriska främjande insatser

Närvarande, aktiva vuxna för en trygg skola.

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder.

Mål och uppföljning

Öka upplevelsen av vuxna som finns tillgängliga, är uppmärksamma och aktiva i att hindra kränkande behandling av elever.

Uppföljning: Mentorslektioner, trygghetsenkäten.

Åtgärd

- Ökad vuxennärvaro både i korridorer och på skolgården.
- Genom att samtlig personal på Högalidsskolan medvetandegörs om vad det är att vara en tillgänglig vuxen, är en god vuxenförebild och tar tag i konflikter direkt. För att kunna möjliggöra detta behöver specificeras vilka riskområden som finns för eleverna att utsättas för kränkningar.
- Vuxenstöd till trivselledarna i att skapa aktiviteter. Trivselledare är aktivt på lågstadiet.

Motivera åtgärd

Elever har påtalat via enkät att fler vuxna ska vara tillgängliga och aktiva för att korridorer och skolgård ska bli tryggare platser.

Ansvarig

Schemaläggare och skolledning, ansvariga för trivselledarna och arbetslagen.

Datum när det ska vara klart

Arbete pågår under hela året.

Undervisning kring etnicitet och religion

Områden som berörs av insatsen

Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning,

Mål och uppföljning

Att ge eleverna en större förståelse för varandras olikheter gällande kultur och trosuppfattning.

Uppföljning: genom samtal av undervisande lärare och mentorer.

Insats

I ämnet SO ingår etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning i det centrala innehållet och tas även upp i ämnet svenska t.ex. i skönlitteratur och debattartiklar.

Besöks görs i flera heliga hus t.ex. kyrka, synagoga, moské.

Ansvarig

Pedagoger

Datum när det ska vara klart

Arbete pågår under hela läsåret.

Obligatoriska främjande insatser

R I K –relationer, identitet, kärlek -Temavecka för högstadiet

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder.

Mål och uppföljning

Alla elever ska få en större förståelse för kärlek, relationer och identitet.

Uppföljning: genom samtal.

Insats

Ämnesövergripande temavecka som genomförs årligen på v. 43.

Ansvarig

Pedagoger/arbetslag Åk 9

Datum när det ska vara klart

Oktober månad årskurs 9.

Trivselrådet

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder.

Mål och uppföljning

Att eleverna ska vara delaktiga i att skapa en tryggare, mer tillåtande och välkomnande miljö i skolan. Det gäller både den fysiska och den psykosociala arbetsmiljön.

Uppföljning: i trygghetsenkäten

Ansvarig

Trygghetsgruppen, ledningsgruppen och SVG

Datum när det ska vara klart

För närvarande är trivselrådet vilande.

Förklara och konkretisera skolans värdegrund och uppdrag för eleverna utifrån Lgr 11

Områden som berörs av insatsen

Använd någon, några eller alla områden som berörs: Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder.

Mål och uppföljning

Att alla elever ska känna sig trygga och känna till skolans värdegrund och Planen mot diskriminering och kränkande behandling och för likabehandling.

Uppföljning sker kontinuerligt i undervisningen men också t.ex. under mentorstid samt under utvecklingssamtal

Insats

På mentorstid genomförs aktiviteter som förankrar planen mot diskriminering och kränkande behandling och för likabehandling, läroplanens värdegrund och skolans trivselregler.

Teman tas fram av Trygghetsgruppen.

I mellanstadiet används det våldspreventiva arbetet Agera Tillsammans.

Ansvarig

Pedagoger i arbetslaget, elevhälsa och skolledning

Datum när det ska vara klart

Skär löpande under läsåret främst på D-veckor.

Hela skolan läser

Områden som berörs av insatsen

Skolans elever

Mål och uppföljning

Att skapa läsandeförebilder.

Uppföljning sker i boksamtal.

Insats

Under hela skolan läser, får de äldre eleverna läsa för de yngre eleverna.

Ansvarig

Pedagoger åk F-9.

Datum när det ska vara klart

Skär en gång per läsår.

Inskolningsdag årskurs 7

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Alla ska må bra och alla är medvetna om vilka spelregler som skall gälla i deras klass, utifrån ett trygghetsperspektiv och arbetsro. Relationsskapande mellan elever och vuxna som eleverna kan ta stöd ifrån under deras högstadietid.

Uppföljning: Överenskommelser följs upp under höstterminen i åk 7 samt under högstadietiden.

Insats

Klasserna tillbringar en dag tillsammans med sina mentorer och representanter från Skyddsnetet på Kärsön. Eleverna deltar i samarbetsövningar, får möjlighet att reflektera över etik och moral.

Pedagogerna berör dessa frågor kontinuerligt i undervisningen och på mentorstid under högstadietiden.

Ansvarig

Mentorer årskurs 7 skolans Skyddsnet (representanter från Högalidskyrkan, närpolisen, fältassistenter, parklek, skolsköterska, kurator, och biträdande rektor)

Datum när det ska vara klart

Augusti i årskurs 7

Frivilliga främjande insatser

Fördelning av ordet

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Ge alla lika stor möjlighet till talutrymme. Uppföljning sker under mentorstid och under a-lagstid.

Insats

Pedagogerna jobbar aktivt med att skapa trygghet i klassrummet för att främja talutrymmet för elever.

Ansvarig

Alla Pedagoger

Datum när det ska vara klart

Pågår under hela läsåret

Information till arbetslag om funktionsvariationer och neuropsykiatriska diagnoser

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling och funktionsnedsättning

Mål och uppföljning

För att förebygga och motverka kränkande behandling och/eller missförstånd som kan tänkas uppstå i elevens livslånga lärande som blivande samhällsmedborgare.

Åtgärd

Pedagoger samt psykolog Mats Edin ger information till elever för att öka förståelsen.

Motivera åtgärd

Det har kommit önskemål om att kunna få större förståelse från elever och lärare gällande elever som tillhör våra CSI-grupper

Ansvarig

Vissa pedagoger från våra CSI-grupper och psykolog Mats Edin.

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under hela läsåret.

Förebyggande arbete

Syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Åtgärderna syftar till att omfatta de områden som i en kartläggning av verksamheten identifierats som riskfaktorer.

Övergripande trygghetsarbete

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder.

Mål och uppföljning

Att skapa en trygg miljö för alla elever

Insats

Rastvakter, mentorskap, pedagogisk lunch, EHT, trygghetsgruppen, eftermiddagsaktiviteter för f-6, föräldrasamverkan, föreläsningar, temadagar/temaveckor,

Ansvarig

All personal

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under läsåret.

Förebygga mobbning och kränkande behandling

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder.

Mål och uppföljning

Minska andelen elever som blir utsatta och utsätter andra för mobbning eller kränkande behandling.

Uppföljning: Trygghetsgruppens regelbundna möten, mentorslektioner, trygghetsbarometern.

Insats

- Mentorerna och trygghetsgruppen ska ge tydlig information till eleverna om vem de ska vända sig till om de blir utsatta eller ser andra elever bli utsatta.
- All personal på skolan behöver bli ännu bättre på att uppmärksamma och vara aktiva i det dagliga arbetet mot kränkningar mellan elever. Detta ska göras genom att medvetandegöra personalen om vilka resultat trygghetsenkäten visar och vilka mål som skolan behöver uppnå.
- Varje mentor tydliggör för sina mentorselever hur trygghetsarbetet fungerar och vilka personer som ansvarar för vad och till vem de kan vända sig.

Ansvarig

All personal

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under läsåret.

Kränkningar på sociala medier

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder.

Mål och uppföljning

Minska antalet elever som upplever att de flesta kränkningar sker på sociala medier.

Uppföljning: Trygghetsgruppens regelbundna möten, mentorslektioner, trygghetsenkäten.

Insats

- Diskussioner på mentorstid och i undervisningen om etik, hat och mobbing på nätet för elever på mellanstadiet och uppåt.
- På mentorslektioner kan användas Statens medieråds material "No Hate"
<https://www.statensmedierad.se/nohate.1295.html>
- Årligen återkommande föräldrainformation om ovanstående ämne. Helst i anslutning till befintliga föräldramöten.
- Med stöd av trygghetsgruppen och skyddsnetet hålls personalen uppdaterad på vad som är aktuellt på sociala medier och var det kan ske kränkningar.

Ansvariga

Skolledningen, arbetslagen, trygghetsgruppen, mentorer, Skyddsnetet.

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under läsåret.

Kränkningar på raster

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder.

Mål och uppföljning

Minska andelen elever som upplever att de flesta kränkningar sker under raster.

Insats

- Ta upp frågan om att eleverna åk F-6 ska vara ute på rast i elevråden, arbetslagen, skolledningen och föräldraforum Högalid. Eftersom många kränkningar sker i korridorerna.
 - Skapa aktivitet på rasterna. Genom trivselledarna, utlåning av lekredskap till mellanstadiet.
 - På låg- och mellanstadiet ta upp vad eleverna kan göra på rasten inför lunchrast och långrast.
 - Informera all personal om rastvaksansvaret och rutiner kring rastvakterna. Alla rastvakter har ett gemensamt ansvar för ALLA barn. De ska även rastvaka i korridorer.
- All personal rör sig i hela skolan, exempelvis genom att vistas på nämnda otrygga platser.

- Tydligare kartlägga var på skolgården det är som otryggast för elever.
(Kartläggning kan ske med hjälp av elever i blandade åldrar med hjälp av t.ex. trygghetsvandring eller diskuterar i skolans råd samt på mentorstid eller klassråd).
-Vara uppmärksamma på om och var det sker maktlekar. Vid behov ha klassdiskussion och använda sig av material om Maktlekar: Vad är lek och vad är allvar? (Martina Bigert, Sanna Mohr & Sannie Wedberg, Bilda förlag, Borås 2010)

Ansvariga

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under läsåret. Diskussion om uterast VT 2020 i arbetslagen och ledningsgruppen.

Åtgärdande insatser – rutiner mot diskriminering, trakasserier, mobbning och kränkande behandling

Policy

Det råder nolltolerans mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling på vår skola. Alla ärenden hanteras skyndsamt av skolans personal.

Rutiner för att tidigt upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

- Rastvaktsschema för god uppsikt över alla platser där eleverna befinner sig på lektionsfri tid. Alla rastvakter bär synliga, gula västar.
- Mentorerna prioriterar individuella samtal med sina mentorselever för att fånga upp hur eleverna mår.
- Tydlig struktur för trygghetsarbetet (trygghetsgruppens rutiner för att handlägga trygghetsärenden).
- Kartläggning av trygga och otrygga platser.
- Punkt på dagordning i varje arbetslag, som tar upp elevens situation.
- Ingen går förbi elever. Alla vuxna ansvarar gemensamt för att bära upp trygghetsansvaret i alla situationer, på alla platser.
- Månadsvis avstämning hur det ser ut i klassen efter Trygghetsbarometer möjliggör tidigt ingripande från mentorer/arbetslag.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev diskrimineras, trakasseras eller kränks av andra elever

Alla vuxna på skolan har ett ansvar att ingripa och skydda den som är utsatt vid enstaka eller upprepade incidenter som handlar om kränkningar, diskriminering, trakasserier eller konflikter.

Om personal eller annan får kännedom om att en elev upplever sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt ska detta snarast anmälas till rektor och en utredning ska startas.

Vid anmälan ska denna rutin följas:

- Anmälan av kränkning görs av den som får kännedom om kränkningen. Det kan ske genom egen upptäckt, information från den som upplever sig kränkt eller information från någon annan.
- Anmälan görs på utbildningsförvaltningens blankett ”Utbf8812A-Kränkande-behandling-av-barn-elev-Anmalan.pdf”, som finns på Intranätet.

<https://intranat.stockholm.se/Global/form/UtbF8812A-Krankande-behandling-av-barn-elev-Anmalan.pdf>

Klicka på denna länk eller gå till Intranätet/Verktyg/Blankettsamling skola/Kränkande behandling av barn/elev – anmälan (UtbF 8812A).

- Klicka på den gröna rutan ”Rektors knapp för att skicka”. Outlook öppnar ett mejl. Radera adressen ”Funktion UTBF Registrator”. Skriv in hogalidsskolan@edu.stockholm.se
- Skicka mejlet.
- Trygghetsgruppens samordnare fyller i grunduppgifterna och det som är känt i anmälan i blanketten ”UtbF 8812B 17–03 Del 2 Utredning – av kränkande behandling/diskriminering/trakasserier” och gör en bedömning om ärendet ska utredas av mentor och arbetslaget eller trygghetsgruppen. Utredningsblanketten skickas med mejl till de som utses handlägga ärendet. Går ärendet till trygghetsgruppen skickas utredningsblanketten till de trygghetsgruppsmedlemmar som har jourdag.

Arbetsgång vid utredning av trygghetsgruppen

- Samtal med inblandade parter, information till vårdnadshavare via telefon, ska genomföras **senast** dagen efter att ärendet kommit TG till del. Helst samma dag.
- När ett ärende påbörjats dokumenteras det på blanketten ”UtbF 8812B 17–03 Del 2 Utredning – av kränkande behandling/diskriminering/trakasserier”.
- Samtal genomförs av två deltagare i trygghetsgruppen med den som upplever sig kränkt. Om det går att undvika ska de som samtalar inte ha en tidigare relation med eleven. I samtalen ska det helst vara en som dokumenterar och en som för samtalet. Information samlas in så diskret som möjligt bland elever och personal. Den utsatte erbjuds stöd i form av mentorssamtal eller stöd av elevhälsan. Vi berättar att vi ses om cirka en vecka för uppföljningssamtal.
- Samtal med eleven som utsätter. Två medlemmar från trygghetsgruppen leder samtalet och ger tydliga exempel på den kränkande behandling eleven utfört. Vi berättar att vi ser allvarligt på händelsen och kräver att eleven omedelbart upphör med detta. Vi undersöker om eleven behöver stöd med att ändra sitt beteende, i så fall kan den få det i form av mentorssamtal eller stöd av elevhälsan. Vi berättar att vi ses om cirka en vecka för uppföljningssamtal.
- Ytterligare samtal med berörda ska genomföras under de närmsta veckorna samt inbokade uppföljningssamtal.
- Uppföljningssamtal genomförs med den utsatte för att höra om kränkningen har upphört. Samtalar med den som kränkt genomförs för att höra om den klarat det vi kommit överens om. Uppföljning med de inblandades föräldrar. I vissa fall kontaktas Skyddsnetet/närpolis, som bidrar med kompetens och stöttning i ärendet. Om kränkningarna inte upphör måste ansvarig skolledare överväga polisanmälan eller kontakt med socialtjänsten.

- Föräldrakontakter och kontakt med mentor och skolledare är viktigt för att samordna fortsatt arbete.
- Utredningen följs upp vid Trygghetsgruppens möte onsdag varannan vecka tills det konstaterats att diskrimineringen, trakasserierna eller kränkningen har upphört.
- Ansvariga i Trygghetsgruppen beslutar om ärendet anses vara avslutat. När ett ärende, efter uppföljning, anses som avslutat ska komplett dokumentation mejlas till Per-Arne Lundberg, som skickar den till expeditionen för arkivering.
- Uppdraget i trygghetsgruppen är högprioriterat, dvs ett eventuellt kränkingsärende går före det mesta, dock ej möte med förälder/myndigheter.

I vissa fall anmäler trygghetsgruppen ärenden till EHT-mötet där trygghetsgruppen bedömer att det bör upprättas en åtgärd som ska riktas mot en grupp elever, eller en klass, som på ett eller annat sätt varit inblandade i trygghetsärende. Efter beslut i EHT upprättas en plan som ska innehålla ett syfte, ansvarsfördelning, listade åtgärder, tidsplan och återkoppling. Planen upprättas för att det fortsatta arbetet skall präglas av proaktivitet och motverka/stoppa negativa handlingar/beteenden hos enskilda, i grupp eller i en klass. I planen kan även Skolledningen komplettera med organisatoriska åtgärder med exempelvis förstärkt rastorganisation, klassbyte, kompetensutveckling, inköp av föreläsare med mera.

Alla ärenden behandlas skyndsamt och med respekt för alla inblandade. Allt dokumenteras och arkiveras.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Om elev, vårdnadshavare eller skolans personal upplever att en elev kränks/diskrimineras av en anställd på skolan hänvisas ärendet direkt till biträdande rektor. Rektor utreder och vidtar nödvändiga åtgärder.

Vårdnadshavare informeras omgående och deltar i samtal mellan de inblandade. Uppföljning sker tills dess att ärendet kan avslutas.

Mentorssamtal

Ibland förekommer det konflikter mellan elever som inte innebär diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Dess behöver inte anmälas och handläggas enligt rutinerna för åtgärder mot kränkande behandling.

Vid sådana konflikter mellan elever kallas elever till ett samtal med mentorer och vid behov förälder och skolledning. Under samtalet utreds händelseförloppet och beslut fattas om hur eleverna och skolan ska gå vidare.

Rutiner för dokumentation

Rektor ansvarar för att det finns tydliga rutiner kring dokumentation. Alla trygghetsärenden ska dokumenteras, diarieföras, skickas till huvudman och arkiveras. Trygghetsgruppen ansvarar för att dokumentationen sammanställs och överlämnas till förvaring i arkivskåp på expeditionen. Rektor ansvarar för dokumentation när personal är inblandad.

Vid enstaka och allvarliga incidenter som t.ex. hot och våld är all personal skyldig att göra en digital anmälan i IA-systemet.

Ansvarsförhållande

Trygghetsgruppen ansvarar och utreder och vidtar åtgärder när elever är inblandade, rektor när personal är inblandad.

Rektor har ett övergripande ansvar.

Begrepp/definitioner

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder.

Lagen förbjuder sex former av diskriminering. De olika formerna är, direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier, instruktioner att diskriminera. Här nedan beskrivs fyra av dem:

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Personen måste också ha blivit sämre behandlad än någon annan i en jämförbar situation. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier

Trakasserier och sexuella trakasserier är två former av diskriminering. Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna. Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel ”kvinnliga”, ”homosexuella” eller ”bosniska” egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad ”blatte”, ”mongo”, ”fjolla”, ”hora”, eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelande. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Instagram). Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling

- Carl blir ofta kontaktad via sociala medier av elever på skolan. Där kallar de honom ”pucko” och ”tjockis”. De har också lagt ut bilder av Carl på Instagram. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil.
- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. ”Han är en ensamvarg”, säger klassläraren.
- Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunderna

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier

- Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet ”Det är för hårt arbete för en tjej”. [diskriminering]
- Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]
- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”.

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]
- Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratoren på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratoren ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]
- Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejeolett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering]
- Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att ”Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa”. [trakasserier]
- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria betyget A, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringsskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]
- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen ”Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck”. Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]
- Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionshinder menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå. DO använder sig av Handisams beteckning funktionsnedsättning – och inte funktionshinder eftersom hindren finns i samhället och inte hos personen.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering]
- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar ”Din pappa är jävla CP.” [trakasserier]
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden ”ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!” [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne ”äckliga lebb”. [trakasserier]
- Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam. James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan. Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier

- Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier]

- Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]

(Källa: <https://www.do.se/om-diskriminering/vad-ar-diskriminering/>)

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Vänd er till ansvarig mentor i första hand

I andra hand till

- Biträdande rektor EHT/Spec och CSI, Per-Arne Lundberg, tel. 076-124 35 65
- Kurator Sandra Stendahl, tel. 076-124 35 51
- Biträdande rektor fritidshemmet, förskoleklass, Ensy Hassan tel. 08-508 43 550
- Biträdande rektor 1–3, Kina Blank tel. 08-508 43 550
- Biträdande rektor 4–6, Sofia Egeholm tel. 08-508 43 550
- Biträdande rektor 7–9, Jan-Erik Svensson tel. 08-508 43 550
- Rektor, Emil Kilsäter, tel. 08-508 43 550.

Trygghetsgruppen 2020

Per-Arne Lundberg (skolledning - bitr. rektor CSI, EHT och Spec)

Sandra Stendahl (kurator)

Mats Edin (psykolog)

Jani Kataja (mellanstadieverksamheten)

Cecilia Askesjö (lärare åk 7–9)

Mia Cook Laxberg (lärare åk 7–9)

Lars Fagerlöf (lärare åk 7–9)

Pelle Flygare (lärare 4–6)

Maria Viberg-Dahlqvist (lärare 4–6)

Rebecka Halling (lärare F-3)

Lotta Jularbo (lärare F-3)

Om elever vill komma i kontakt med Trygghetsgruppen

- Prata med din mentor eller en annan vuxen som du känner förtroende för.
- Ta kontakt med någon ur Trygghetsgruppen.

Kontakt vid synpunkter

Kontaktuppgifter om du har synpunkter på innehållet i skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och för likabehandling

Emil Kilsäter, rektor, tel. 08-508 43 550

emil.kilsater@edu.stockholm.se

Per-Arne Lundberg, biträdande rektor, tel. 08-508 43 550

per-arne.lundberg@edu.stockholm.se

Jan-Erik Svensson, biträdande rektor, tel. 08-508 43 550

jan-erik.svensson@edu.stockholm.se

Sofia Egeholm, biträdande rektor, tel. 08-508 43 550
sofia.egeholm@edu.stockholm.se

Kina Blank, biträdande rektor, tel. 08-508 43 550
kina.blank@edu.stockholm.se

Ensy Hassan, biträdande rektor, tel. 08-508 43 550
ensy.hassan@edu.stockholm.se